

Naturråd 1

Dato 08.05. 2018 / Kl. 19.00-22.00 (Besigtigelse fra kl. 17.30 – Store Vildmose)
Mødet afholdes: Vildmoseporten, Biersted Mosevej 277, 9440 Aabybro.

Inviterede medlemmer: Flemming Fuglede Jørgensen, Lars Mellemkjær, Niels Vestergaard Salling, Morten Pedersen, Hans Ahrenfeldt, Kurt Mølgaard Jørgensen, Runa Christensen, Gitte Melchiorsen, Svend Erik Mikkelsen, Palle Martinsen, Lars Schönberg-Hemme, Thomas Elgaard Jensen, Svend Erik Hansen, Carsten Bregnhøj, Carlo Pedersen, Kim Jannick Fogt, Helge Bjørn, Jens Andersen, Knud Madsen og Lars Vilsen.
Afbud fra: Knud Madsen, Carlo Pedersen og Gitte Melchiorsen

Derudover deltog: Stener Glamann (Tankegang), Margrethe Hejlskov og Karin Krogsgaard (Hjørring Kommune), Ann-Kathrine B. Thomassen (Frederikshavn Kommune), Loa Dahl (Brønderslev Kommune) og Stine P. Hansen (Læsø Kommune)
Afbud fra: Henrik Damsgaard (Jammerbugt Kommune)

Besigtigelse: Fra kl. 17.30 – 18.30 var der besigtigelsestur i Store Vildmose. Vi mødtes på Damvejen ved lille p-plads med skiltet formidling. Marianne Lindhardt, Jammerbugt Kommune fortalte om højmosens udvikling og biodiversitet samt om et igangværende life-projekt og den pleje og de naturgenopretningstiltag der indgår heri. Marianne fortalte også at Aage V. Jensens Naturfond netop har købt arealerne. Se mere om Life projektet her <https://www.raisedbogsindenmark.dk/oversigt/store-vildmose> og om Store Vildmose her <https://www.jammerbugt.dk/borger/miljoe-natur-og-energi/natur/ture-og-naturformidling/store-vildmose/>
Derudover fortalte Loa Dahl, Brønderslev Kommune om projektet Interreg CANAPÈ. Jammerbugt og Brønderslev kommuner, Pindstrup Mosebrug A/S, og Naturstyrelsen er med bidrag fra Aage V. Jensen Naturfond gået ind i dette projekt under EU's Interreg-program. Udover naturgenopretning har projektet også fokus på hvordan erhverv og turisme i Store Vildmose kan udvikle sig over de næste mange år. Projektet er i idefasen lige nu og der har været afholdt borgermøde, hvor alle kunne komme med forslag. Læs mere om projektet her <http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/interreg-canape/>

Referat

1) Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt

2) Formulering af principper.

Af nedenstående fremgår 4 hovedemner som Naturrådet havde fokus på under møde 2. Til hvert hovedemne er indsat de passager fra referatet fra møde 2, der passer under det enkelte punkt. Naturrådet skal ud fra disse jeres egne stikord formulere principper til hvert hovedemne. Principperne skal være formuleret direkte til

politikerne, så de kan indgå i det fælles forslag som Naturrådet ønsker at videregive.

- **Biodiversitet**

Fra referat møde 2:

Den bedste natur er en mosaik af mange forskellige biotoper. Jo højere biodiversitet og / eller mange rødlistede arter jo vigtigere er naturområderne.

Den vigtigste natur kan måles gennem biodiversiteten, men der skal også fokus på hensynet til erhverv og mennesker.

Det vigtigste i Grønt Vendsysselkort er at skabe, opretholde og forbedre biodiversiteten i det der allerede er udpeget. Det er vigtigt at løfte blikket og se på mosaikken i større sammenhængende områder hvor enkelte monokulturer også kan bidrage til forskelligheden. Randeffekten er vigtig og det understøtter en divers mosaik i et stort sammenhængende område.

Der skal være sammenhængende naturområder hvor det giver mening, dvs. hvor der er høj biodiversitet og en divers mosaiknatur. De sammenhængende naturområder skal med andre ord virke for så mange arter og / eller sjældne arter som muligt.

- **Fokus på eksisterende natur** (Herunder pleje og samarbejde på tværs)

Fra referat møde 2:

Plejen og beskyttelsen af den eksisterende natur skal blive meget bedre. Prioriter og fokuser på de eksisterende korridorer som f.eks. ådalene, Jyske Ås, sammenhængende korridor på tværs fra øst til vest, sammenhængende skovområder med skovbryn og lysninger, grøftekanter mm.

For at skabe, opretholde og forbedre biodiversiteten er det vigtigt med en hensigtsmæssig pleje. Et valg i naturplejen kan også være et fravalg. Fokuser kræfterne der hvor det giver størst værdi.

Kommunerne skal være bedre til at samarbejde, også på politisk niveau i forhold til prioritering af den nødvendige indsats. Der skal være langt bedre planlægning så plejen bliver lige så god på den ene side som den anden side af kommunegrænserne. Dyr og planter er ligeglade med kommunegrænser. Konkrete eksempler er strandområder, ådale og skovområder der er mere eller mindre urørte.

Planlægning er igen vigtigt, så der i forbindelse med nye naturområder, nye plejeprojekter mv. er tænkt langsigtet og dermed truffet aftaler og afsat midler til det videre vedligehold.

- **Inddragelse og frivilligt arbejde**

Fra referat møde 2:

Ved inddragelse af nye naturområder skal borgerne høres f.eks. gennem borgermøder. Borgerne kan qua deres lokalkendskab sidde inde med vigtig viden.

Lodsejerne skal inddrages og have reel medbestemmelse. Der kan i få tilfælde være tale om så vigtige naturværdier at almenvellet er vigtigere end personlige

interesser. Det kan være nødvendigt at frede særlige arter og / eller naturtyper. Ejendomsretten er vigtig og brugsretten skal håndhæves. Der findes i dag tilstrækkelige reguleringer af brugsretten, men der mangler håndhævelse.

Kommunerne skal være bedre til at inddrage og samarbejde med frivillige kræfter. Vigtigt at det er afgrænsede opgaver i et afgrænset tidsrum. Det kan f. eks. være opgaver med registrering af arter, udlægning af gydebanker, indsatser på tværs af kommunegrænser m.fl.

- Jordfordeling og opkøb

Fra referat møde 2:

At sikre naturværdierne koster og det er almenvellet der skal betale. Den enkelte lodsejer skal holdes skades fri. Frivillige aftaler skal prioriteres højt, evt. med tinglysning mod erstatning.

Jordfordeling et godt værktøj hvor både natur og erhverv kan tilgodeses. Arealer kan ligeledes opkøbes af stat eller naturfonde og undtagelsesvist kan ekspropriation komme på tale hvor naturværdierne er så vigtige at almenvellet er vigtigere end personlige interesser.

- *De 4 hovedpunkter 1) Biodiversitet, 2) Fokus på eksisterende natur, 3) Inddragelse og frivilligt arbejde samt 4) Jordfordeling og opkøb blev behandlet i 4 grupper, et emne pr. gruppe. Derefter var der opsamling i plenum. Opsamlingen fremgår af vedlagte bilag 1.*

Kaffe og kage

3) Fælles opsamling af punkt 2.

Hver gruppe præsenterer deres input til principper. Tilretning af fælles principper i plenum.

Der var god dialog om de principper, de enkelte grupper var nået frem til. De principper som rådet nåede til enighed om fremgår af vedlagte bilag 1.

4) Evt. nyt møde?

Der var enighed om, at der ikke er brug for flere møder før Naturrådets forslag har været forelagt politikerne. Flere ønskede et opsamlings møde ultimo 2018, hvor rådet i fællesskab får mulighed for at forholde sig til politikernes svar til Naturrådet. Svar til Naturrådet om hvordan rådets forslag bliver anvendt i de enkelte kommuner. Derudover kunne dette møde give mulighed for en generel snak om udbyttet af rådets arbejde. Andre ønskede blot svaret rundsendt på mail.

5) Det videre forløb.

Kort præsentation af hvordan

- Naturrådets forslag behandles
- forslaget videregives til politikerne og
- hvordan Naturrådet får svar tilbage fra politikerne.

Administrationen i de enkelte kommuner udarbejder dagsordenspunkt med naturrådets forslag til forelæggelse for politikerne. Forslaget forelægges først de tekniske udvalg og da Naturrådet ønsker, at forslaget bliver forelagt de enkelte byråd, vil det også fremgå af dagsordenspunktet. Ligeledes vil det fremgå at Naturrådet ønsker et specifikt svar på, hvordan rådets forslag bliver anvendt i de enkelte kommuner.

Når Naturrådets forslag har været forelagt politikerne i alle kommuner og der foreligger svar, sender sekretariatet en samlet pakke med alle svar til hele Naturrådet.

6) Evt.

Sekretariatet spurgte åbent ud om Naturrådet kunne se sig selv inddraget i andre sammenhænge fremover. Rådets medlemmer var enige om, at det havde været givtigt at snakke sammen på tværs af de mange særinteresser. Et arbejde flere pointerede også foregår i Grønt Råd i de enkelte kommuner. Inddragelse handler også om tid, da alle bruger deres sparsomme fritid på dette arbejde. Det er derfor vigtigt at inddragelsen sker gennem de rette fora på de rigtige tidspunkter.

Vedlagt:

- Bilag 1_Forslag vedr GD fra Naturråd 1_maj 2018

TAK for en rigtig god indsats. TAK for godt samarbejde og jeres konstruktive dialog.